

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
TH. 216, Thorshavn. TH. 216.

gift i faglige Stridigheder og Udnævnelse af en Arbejdsminister var bebudet — blev Geleff arresteret sammen med Pio og Brix. »Internationale« blev opløst, og de 3 »Førere« efter et Aars Varetægtsarrest idomt Pio 5 Aars, Geleff og Brix hver 3 Aars Forbedringshus — et rent Justitsmord, som ingen ringere end Goos straks paaviste, i en Afhandling, der dog ikke blev offentliggjort.

Ved Valget den 20. September 1872, da Venstre første Gang vandt Flertal i Folketinget, opstillede de københavnske Arbejdere Pio i 5te Kreds og Geleff i 1ste (mod Rimestad). Pio fik 199 Stemmer, Geleff 26. Pio havde regnet ud, at Arbejderne udgjorde en saa stor Del af Befolkningen, at de let kunde erobre Folketinget. Men han havde overset, at Halvdelen af Arbejderne den Gang havde nydt Fattighjælp og alsaar ikke havde Valgret.

De fængslede Førere slap ud i 1875. Pio stærkt fysisk medtaget, Geleff derimod lige saa robust som altid. Ved Valget i 1876 stillede Geleff sig i 9de Kreds (Kristianshavn), Pio atter i 5te (Nørrebro). Pio opnaaede nu omtrent 1000 Stemmer, Geleff et Par Hundrede. Men nu kom den frygtelige Krise efter den »Gründertid«, der fulgte den franske Krig, Daidens Gullaschperiode. Arbejdsløsheden blev overvældende og de unge Fagforeninger — der var dannet af Internationales Sektioner — gik i Stykker eller syngede hen. Bladet Social-Demokraten, der havde haft en kort Glanstid efter Pios Tilbagevenden fra Fængslet, gik atter tilbage. Pio og Geleff tabte da Troen og Modet og rejste den 23. Marts 1877 til Amerika — for at grunde en socialistisk Koloni. Brix var i Januar dette Aar paany dømt for sine Artikler i »Ravnen«, og til ikke mindre end fire Aars Forbedringshus. Pio frygtede ogsaa for samme Skæbne, der for ham vilde have været Døden. Brix døde da ogsaa ikke længe efter Løsladelsen.

I Amerika førte Geleff ligesom Pio en yderst omtumlet Tilværelse, Geleff mest som Journalist, ofte i den største Nød. Men hans fysiske Kraft syntes udtømmelig.

Da Socialdemokratiets 50 Aars Jubilæum i 1921 nærmede sig, laa han tilsyneladende dødsyg paa et usselt Hospital i en af Midtstaterne. Men paa Foranledning af E. Wiinblad fik Pios Datter Sylvia ham opspurgt og hjulpet til Rejsepenge. Geleff kom sig og tog til Danmark, hvor han siden har levet mest ved Nyborg, som Socialdemokratiet Pensionist — indtil han efter gentagne Anfald af Lungebetændelse i Efteraaret tog til Capri i det sydlige Italien.

Det danske Arbejderparti vil altid mindes ham som den ene af den Triumvirat, der rejste den Bevægelse, som skulde faa saa mægtig Betydning saavel for Arbejderklassen, som for det hele Folk. Det var Geleffs største Glæde i hans høje Alder at se Frugterne paa det Træ, hvis Frokorn han havde været med til at plante for snart to Menneskealder siden.

Førstelæreren ved Tveraa Skole.

En Dag sidste Efteraar skete der i Tveraa Skole en Hændelse, der skulde faa saa alvorlige Følger for Førstelæreren, at der af Befolkningen gjordes Alvor af at bortsigte ham som ubrugelig til Børneopdragelse.

I et ophidset Øjeblik fandt Bannedsen det for godt at kalde en af Skolens Elever, en Dreng, ind paa sit private Kontor i sit Hjem, og i sin ophidsede Tilstand begyndte at prygle løs paa Drengen, der, efter hvad der var blevet fortalt Læreren, nogle Dage i Forvejen skulde have gjort sig skyldig i en Forseelse, ved at have kastet med Bæk efter en anden Elev og været saa uheldig at ramme ham i Ansigtet, saaledes at han blev lidt tilsmudset deraf.

Imidlertid var de Prygl, Drengen fik tildelt, af en saa voldsom Karakter, at Drengens Moder fandt Anledning til at henvende sig til Myndighederne darsagnende, da Drengens ubrugelig Tilstand efter Pryglene ikke kunde holde hende tilbage. Men Myndighederne lod til ikke at interessere sig for Sagen.

Det rygtedes ud blandt Befolkningen og vakte udelte Harme og førte til, at flere Borgere folte sig foranlediget til at fremsætte Klage over lignende Tilfælde, der tidligere var blevet deres Børn til Del, for nu syntes det at gaa for vidt med Bannedsens Brutaltet. Nu maatte der gøres noget, for man kunde ikke fremdeles blive ved med at tie stille, til Bannedsen en skønne Dag maaske havde lamslaaet Børnene saaledes, at de var blevet Invalider for Livstid, hvilket altid kunde ventes. — Man henvendte sig derfor til Arbejderforeningen og anmodede den om at tage sig af Sagen, der blev forelagt paa et Møde.

Foreningen paatog sig Sagen og henvendte sig i en Skrivelse til Skoledirektionen og klagede over Forholdene i Tveraa Skole samt over Bannedsens Drikfædighed.

Vi modtog Svar fra Direktionen, der bad oplyst, om Foreningen havde Mandat til at repræsentere de forurettede Børns Forældre.

Vi indhentede saa skriftlig Klage fra de paagældende Forældre og indsendte Klagerne til Skoledirektionen.

Amtmanden kom saa til Tveraa og tog Forhør af Angklagerne og ligeledes af Bannedsen, der flere Gange under Forhøret gav sin Vrede Luft, idet han rejste sig fra Stolen og med Trusler lovede, at vi skulde udgælde for Paastandene, og med store Skridt begyndte han at drive frem og tilbage hen ad Gulvet, men Amtmanden forsøgte at berolige ham og bad ham om endelig at beholde Fatningen. Forhøret blev afsluttet, og Amtmanden rejste tilbage til Thorshavn. Efter en Tids Forløb fik vi Svar fra

Skoledirektionen, der havde — frifundet Bannedsen baade hvad angik Drikfædighed og ligeledes med Hensyn til hans Overtrædelse af Skoleloven, nærmest på den Motivering, at Lægen havde nægtet at udstede Attest for Mishandling.

Vi sendte en Sværskrivelse til Skoledirektionen og forklarede Aarsagen til Lægens Nægtelse for at udstede Attest. Men heraf syntes Direktionen ikke at ville tage Notits.

— Vi kan imidlertid oplyse, at Doktor Effersøe i sin Tid blev tvungen til at udstede Attest for Mishandling af en Skoledreng. Vedkommende Dreng havde Bannedsen tærsket med en Tornegren saaledes, at Tornene sad tilbage i Kødets paa Drengens Laar og Sæde. Da var det lige paa Nippet, at Bannedsen var roget; men Skoledirektionen bad dog for ham hos Drengens Fader, og denne lod Sagen falde paa de Betingelser, at Bannedsen aldrig mere skulde tærske nogen af hans Børn.

Op vi kunde anføre flere Tilfælde, hvor Bannedsen har tærsket Skolebørnene saaledes, at der kunde have været god Anledning til at opponere. Han har saaledes prygllet 12—13 Aars Piger paa en saadan Maade, at de har generet sig ved at fortælle det.

Allerede den første Dag, han mødte op i Skolen, begyndte han paa sine tyranniske Overfald paa Skolebørnene, og saadan er han blevet ved lige til den Dag i Dag.

Det er ikke noget nyt, at Bannedsen er en Ynder af de narkotiske Drikke; det har længe været en kendt Sag, at Bannedsen daglig har indtaget store Doses Spiritus; og hvad skulde han ellers anvende af den Mængde Spiritus til, han indforskriver meliør Aar og Dag, hele Tønder ad Gangen, for vi gaar ud fra, at han ikke fører Handel med Spiritus.

Foreningen er ikke til Sinds at lade sig nøje med, at Skoledirektionen saadan uden videre afviser Sagen, men har i Agt at føre den videre, for det er ikke blot paa det ene Omraade, med Hensyn til Bannedsens tyranniske Optreden overfor Eleverne, at han har gjort sig ubrugelig som Lærer, men det er paa mange Omraader.

Det forlyder, at Hr. Bannedsen først skal være fraset sin Stilling i Danmark, og sandsynligvis ogsaa i Thorshavn, saa det er ikke noget godt Rygte, han har paa sig. Men nu synes det, som Skoledirektionen vil tvinge os her paa Tveraa til at beholde en Pædagog, der ikke kan bruges andre Steder, og det er en af de danske Embedsmænd, med hvilke vore betydeligste Embeder er besat. Saadanne Herrer bliver der sendt hertil for at tyrannisere os, og dem holder Myndighederne paa, at vi skal beholde, mens vore egne Landsmænd bliver tilsidesatte.

Arbejderforeningen
»Enigheden«.

Tveraa, den 7. Okt. 1927.

Til
Skoledirektionen,
Thorshavn.

Underskrevne Arbejderforeningen »Enigheden« tillader os herved at klage over Førstelæreren J. Bannedsen ved Tveraa Skole og kræver ham afsat som Lærer ved Skolen.

Vi anser ham som aldeles umulig som Lærer grundet paa sin brutale Optreden overfor Børnene. Det skersomme Tider, at han uden Grund giver sig til at prygle Børnene i den Grad, at Personer, der har været Vidne dertil, har udtalt, at det er grusomt at høre paa, saadan som Børnene vaander sig, mens Pryglene hagler ned over deres Ryg. Deres Skrig kan nærmest sammenlignes med naar der slages Grise.

Forleden plyglede han en Skoledreng saaledes, at han bagefter bar store blå Pletter over store Dele af Legemet.

Mange Forældre har udtalt, at de ikke vil have deres Børn udsat for samme Mishandling, som ommeldte Dreng var Genstand for og truer med at holde deres Børn borte fra Skolen, saafremt Bannedsen ikke bliver afsat som Lærer.

Ogsaa paa Grund af sin Drikfædighed anser vi ham som umulig som Lærer, og det kan bemærkes, at han somme Tider har haft Skolebørnene til at af-tappe Spiritus for sig af Tønder nede i Kælderen.

Det er vort absolute Standpunkt, at han bør afsættes, og vi kræver uopholdelig at han faar meddelt sin Afsked inden ret længe.

Paa Arbejderforeningen »Enigheden« Vegne:

Erik Larssen. Johan Bech.
Poul Øster. Simon Hammer.

Ved at tilbagesende nærværende skal man bede oplyst, om Foreningen maatte have noget særligt Mandat til at repræsentere de forurettede Børns Forældre, idet man i bekræftende Fald ønsker sig forelagt en udtrykkelig Angivelse af de konkrete Tilfælde, Vedkommende maatte have at blage sig over.

Med Svaret bedes nærværende de Skrivelse tilbagesendt hertil.
Færø Amts Skoledirektion, d. 14.
Okt. 1927.

P. D. V.
Filip Hansen.
Kst.

Arbejderforeningen »Enigheden«
Tveraa.

Hermed tilbagesendes nærværende med hoslagte Oplysninger vedrørende Sagen.

Tveraa, den 13. Nov. 1927.

Paa Arbejderforeningen »Enigheden« Vegne:

Johan Bech. Poul Øster.

I.

Underskrevne Ingvar Joensen, Tveraa, skal herved oplyse at min Søn Simon er blevet slaaet flere Gange af Lærer Bannedsen, stundom med en Stikkelsbærgen og stundom med et Spanskroor.

Han har altid Mærker efter Slagene, men særlig en Gang havde han meget store, blå og sorte Mærker deraf.

En Gang var han med til at bære ikke færre end 16 Kasser Spiritus op til Bannedsen.

Jeg giver min Tilstutning til den af Arbejderforeningen »Enigheden« indgivne Klage.

Tveraa, den 12. Nov. 1927.

Ingvar Joensen.
(Fortsættes).

Islandsfiskeriet.

(Telegram til »Føroya Social-Demokrat«).

Reykjavik 21. Maj 1928.

Indtil 15. Maj samlede Fangst: Sydvestlandet 171,800 Skpd. mod ifjor 149,000, deraf Vestmannøerne 25,000 mod ifjor 28,000, Vestfjordene 11,800 mod ifjor 9,600, Nordlandet 2,00 Ostlandet 13,000 mod ifjor 8,600 deraf i Aar 161,800 Skpd. Storflask 21,800 Skpd. Smaafisk 6,500 Skpd. Kuller, 14,800 Skpd Sei.

Fontenay.

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Skipafelagið Føroyar.

Á fundi seinasta frisdag, har aðalfundsins 3. punkt: Hull-siglingin, var til enduliga viðgerð og avgerð, varð samtykt, at taka uppattur Hull-siglingina og geva arbeiðsnevd skipafelagsins heimild til at keypa skiptil hella mál. Tað var bert ein maður, sum stemmaði imóti — tað var Justinussen frá »Balslev & Goos«.

Skipið, sum keypast skal til hesa sigling, er bygt í Onglandi í 1920, 750 tons stórt, og siglur 10 mál. Skipið er av skilamunnum hildið at vera sera væl hóskað til flutning av ferskum fiski og stykkjagóði. Skipið fæst til keyps á sera lagaligan hátt, og verða tí ikki nýggir lutir teknaðir.

Býráðslimur

harra Johs O. Joensen, sum á einum býarárstýrisfundi hevur verið so opináráður, at geva tí viðhald, sum her hevur verið framtí í blaðnum, um brúgva og vegbygging niðri við »havnina«, letur til at vera illa tilfríð við seg sjálfan, um tað sum seinri er framkomandi.

Blaðstýrin á »Dimmalætting« hevur spurt harra Joensen, hvat hann heldur um tæy álop, sum gjord verða á hann, vegna havnabyggingina. Harra Joensen letist ikki at vilja svara beinvegis uppá hetta, men sigur seg at vita, hvor id stendur aftanfyrir tað sum framfyllt er, hesum máli viðvíkjandi, og nívar hesi fyndarorð í bollan á blaðstýrinum á »Dimmalætting«: »Gert tú skálfinn gott, hann lonar tær aftur við há og spott«.

Harra Joensen má als ikki trúgva, at Havnar borgarar taka við einum slíkum aftursvari, og spurt verður tí harra Joensen um tað hevur verið hansara aðaluppgeva, hesa tíð, hann hevur staðið heldur frammalaga í almennum starvi, at styðja skálkar og skálkabrogd og vænta sær skálkanna takksemi, og kanska meir afturfyrir?

Svømning i Thors-havn.

Det er bare sorgeligt, at Thorshavns Ungdom lever under saa usunde Forhold som Tilfældet nu er. Jeg siger nu for mig, at det ikke er med nogen særlig Vellyst, at jeg springer i Vandet nede ved Kongebroen, for der er kun en enkelt Dag, hvor der er saa nogenlunde klart at Bunden kan skimtes, paa Grund af Snavs, hvad Tilfældet ogsaa er i Høydalsbyen. »Sandagerøshylur« er alfor lille til at bevæge sig i. Det eneste skulde saa være at ty til »Sandagerøsvik«, der som oftest er ren, men dette lader